

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

100 – ї

підсумкової наукової конференції

професорсько-викладацького персоналу

Вищого державного навчального закладу України

«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

11, 13, 18 лютого 2019 року

(присвячена 75 - річчю БДМУ)

Чернівці – 2019

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м. Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2019. – 544 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м.Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Івашук О.І., доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.

професор Булик Р.Є.

професор Гринчук Ф.В.

професор Давиденко І.С.

професор Дейнека С.Є.

професор Денисенко О.І.

професор Заморський І.І.

професор Колоскова О.К.

професор Коновчук В.М.

професор Пенішкевич Я.І.

професор Сидорчук Л.П.

професор Слободян О.М.

професор Ткачук С.С.

професор Тодоріко Л.Д.

професор Юзько О.М.

д.мед.н. Годованець О.І.

ISBN 978-966-697-543-3

© Буковинський державний медичний
університет, 2019

The objective of the research consists in specifying the role of family doctor in preventing diseases of the circulatory system.

Methods of the research are as follows: epidemiological – to study the sources of information on the issues of compliance with the prescriptions of a physician dealing with healthy behavior; sociological – to study the most dangerous factors of the occurrence of diseases of the circulatory system; medical-statistical – to collect, process and analyze the information obtained during research. A special place in the preventive work belongs to family doctors, as about 80% of patients begin and finish treatment in outpatient treatment-prophylactic facilities. It is at this stage that it is necessary to maintain and strengthen one's health.

To achieve the objective of the research we developed an original questionnaire for healthcare professionals that contained questions about patient compliance with lifestyle changes. The questioning was conducted in February-May 2018, among residents of Chernivtsi region. 138 respondents aged 18 and older were interviewed: there were 46.2% of men and 53.8% of women.

The question "Which of the risk factors for developing circulatory system diseases do you consider most dangerous?" was responded by the medical staff as follows: 49.5±3.4% believed that it was tobacco smoking; 62.6±2.5% – consumption of alcoholic beverages; 40.4±2.4% – inappropriate nutrition; 49.2±3.6% – excessive body weight; 35.4±2.5% – low physical activity.

Answers to the question "Does the patient follow your recommendations for lifestyle changes?" were distributed as follows: 20.6±1.3% answered "yes"; 28.6±1.2% responded "no"; 50.8±1.8% said "partially".

The obtained results demonstrated a low level of patients' loyalty to the recommendations of doctors, insufficient awareness of the importance of their compliance, misunderstanding of the consequences of their risk behavior. This fact confirmed the necessity of strengthening the educational and explanatory work among the population.

The vast majority of respondents – 81.0±3.1% answered "yes" to the question "Do you believe in the success of adhering to the recommendations on a healthy lifestyle?", and only 19.0±1.8% responded "no". At the same time, the percentage of the latter is high enough for health professionals whose professional activity is directly related to the prevention of diseases, and the qualification requirements consist particularly in the awareness of preventive technologies and their use while performing their functional duties. In case of underestimating the importance of preventing diseases by correcting risky behavior of the population, one should not expect appropriate professional actions from a health worker.

It is necessary to intensify investments into the chronic diseases prevention, so that prophylactic medicine can take the appropriate place in the healthcare structure. It is also important to train medical personnel, since most educational facilities pay attention to working with sick people, while training for preventive activities is pushed to the sidelines.

Вацук М.З.

**ПРО СИСТЕМУ ОПЕРАТИВНОГО ЕПІДЕМІОЛОГІЧНОГО НАГЛЯДУ
В ГРОМАДСЬКІЙ ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ**

*Кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

Найважливішою функцією держави із охорони здоров'я громадян є забезпечення певного комплексу заходів для запобігання масових захворювань (епідемій, отруєнь, професійних захворювань). Саме основи законодавства України утвердили комплексний, соціальний, екологічний та медичний підхід в діяльності медичної галузі України. Контроль за дотриманням законодавства належав Державній санітаро-епідеміологічній службі України.

Наказом МОЗ України від 21.09.2012 р. №176-о «Про ліквідацію бюджетних закладів, установ і організацій, що належать до сфери управління Міністерства охорони здоров'я України» було ліквідовано санітарноепідеміологічні станції та дозачії в державі. В цей рік

Європейським бюро ВООЗ було прийнято «Європейський план дій з укріплення потенціалу та послуг громадського здоров'я», метою якого є поліпшення здоров'я, скорочення нерівності, забезпечення оперативних доступних та ефективних послуг на індивідуальному, місцевому та популяційному рівнях. Саме реформуючи національну систему охорони здоров'я слід продумати про місце епідеміологічного нагляду на різних рівнях управління: державному, територіальному та місцевому.

Дана робота про місце санітарно-епідеміологічного нагляду на різних рівнях діяльності системи охорони здоров'я під час її реформування.

Інформацію черпали із директивних документів ВООЗ та МОЗ України із розвитку громадського здоров'я. При цьому методичною основою став бібліосемантичний аналіз та системний підхід.

В ході реформування системи охорони здоров'я необхідне створення та забезпечення діяльності епідеміологічного нагляду за частотою захворювань та медико-санітарної інформації для оцінювання показників здоров'я конкретних груп населення, виявлення потреб і планування певних організаційних дій для їх корекції. Саме тепер, на етапі створення громадського здоров'я України слід опрацювати методично-організаційні заходи загальних та спеціальних функцій забезпечення епідеміологічного нагляду та оцінювання стану здоров'я відповідно до рівнів управління: державному, регіональному та місцевому. Вся робота працівників системи громадського здоров'я повинна використовуватись в тісній співпраці із медичними працівниками практичної охорони здоров'я.

Відповідно до рекомендацій ВООЗ треба затвердити комплексну систему епідеміологічного нагляду в громадській охороні здоров'я України та запровадити алгоритми впровадження за його видами. Перспективи подальших досліджень із вивчення ефективності епідеміологічного нагляду в системі охорони громадського здоров'я України підтвердять або заперечать вище зазначене.

Vlasyk L.Y.

HEALTHY LIFESTYLE COUNSELING FOR BEHAVIOURAL CHANGES IN PRIMARY HEALTH CARE

*Department of Social Medicine and Organization of Health Protection
Higher State Educational Institution of Ukraine
«Bukovinian State Medical University»*

According to the World Health Organization (WHO) non-communicable diseases (NCDs) are a global burden and an obstacle to achieving the highest standards of health, well-being, social and economic development around the world. Thirty-seven million people are killed by NCDs each year; 16 million of these people die before their 70th birthday and more than 80 percent of those premature deaths are in low and middle-income countries. Measures for NCDs should be effective, low-cost and evidence-based.

The aim of our study was to analyse and find ways to adapt in Ukraine to the first module of the Global Initiative "Healthy-lifestyle counselling" at the level of primary health care as a part of the prevention of NCDs. The materials were WHO documents on non-communicable diseases. The bibliosemantic and informational-analytical methods were used.

We have analysed HEARTS modules that were developed under the auspices of the Global Hearts Initiative, led by WHO and the US Centers for Disease Control and Prevention. The first module "Healthy-lifestyle counselling" focuses on information on the four behavioural risk factors for cardiovascular diseases (CVD). This module presents information on tobacco use, unhealthy diet, insufficient physical activity and harmful consumption of alcohol and behavioural change.

In our opinion, the organizational approaches outlined in this technical management package can be used not only in the prevention of cardiovascular diseases, but also other non-communicable diseases that have common risk factors. Insufficient physical activity is one of the leading risk factors for premature death worldwide. The risk of CVD is increased by an unhealthy diet,